

პირველი მატჩი — პირველი ქულა

მეხიკო, „აქტეკის“ სტადიონი, 31 მაისი. მესამე — სსრ კავშირი 0:0. მესამე: კალდერონი, პენია, პერესი, ერნანდესი, ლოპეზი, ვანტოლრა, გუსმანი, პულალო, ველარდე (მუნგია), ვალდვიკა, ფრავოსო.

მეხიკო, 1 ივნისი. IX მსოფლიო ჩემპიონატის პირველი მატჩი სსრ კავშირის ნაკრების ფეხბურთელებმა ფრედ დაამთავრეს შეხვედრა მექსიკის გუნდთან — 0:0. მიღებული პირველი ქულა იქროს ქალღმერთისთვის ბრძოლაში. მწვლია სიტყვით გადმოცემის, რა დამაბული იყო ეს მატჩი, რომელსაც მექსიკელები უკვე რამდენიმე წელიწადი დაარტყნიან.

სსრ კავშირი

პროლეტარიათი ძველი ძველისა, შეერთებით

№ 106 (4100)

1970 წ. ივნისი. საფაზატი. შანი 3 კაპ.

საპ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროლეტარიათი ძველისა რეპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО

Organ Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 18 აპრილიდან

ლია ელოდნენ. ტურნირის მასპინძლები მხოლოდ გამარჯვებაზე ფიქრობდნენ და მოგება სურდათ სწორედ პირველ მატჩში ჩვენს ფეხბურთელებთან.

100.000-ადგილიანი „აქტეკის“ სტადიონი პირველობის გახსნამდე დიდი ხნით ადრე უკვე აფორიაქებულ სკანს ჰგავდა. თითქმის მთელი სამი საათის განმავლობაში გაისმოდა დროისა და ათასგვარი სხვა-სხვა, ყვერილი: „მეხიკო, მეხიკო, რა-რა-რა!“

უსტად 11 საათზე ადგილობრივი დროით სტადიონზე გამოვიდა საზღვაო ფლოტის გაერთიანებული ორგანიზაციის შემდეგ მთავარი ტრიბუნის პირდაპირ გამოიტანეს ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის წევრი ქვეყნების დროშები. 18 წუთის შემდეგ მინდორზე გამოვიდნენ სსრ კავშირისა და მექსიკის ფეხბურთელები. ჩვენს სათადარიგოებს კინაღამ აეტოპუსში დასჭირდათ ფორმის ჩაცმა: ქურჩები ისე იყო გაჭვდილი, რომ ისინი გახსნის ცერემონიის დაწყებამდე მხოლოდ 10 წუთით ადრე მივიდნენ სტადიონზე.

ტრიბუნაზე პირველობის საორგანიზაციო კომიტეტისა და ფიფა-ს ხელმძღვანელთა თანხლებით გამოჩნდა მექსიკის პრეზიდენტი გუსტავო დიას ორდანი. მან ჩემპიონატი გახსნილად გამოაცხადა. სტადიონის თავზე აფრინდა ასი ათასობით ჭრელი საპაერო ბურთი... პირველმა ბურთს ანატოლი ბიშოვეცმა დაარტყა...

შეხვედრაზე დაწვრილებით ლაპარაკი ალბათ არც ღირს: ტელემაყურებლებმა და რადიომსმენებლებმა უკვე იციან, როგორ მიმდინარებდა იგი. გვინდა აღვნიშნოთ მთავარი: ამ მწელ მატჩში მადლობითანებისა და პაპანაქება სიესის პირობებში (ჩრდილში პაერის ტემპერატურა 28 გრადუსს აღწევდა) ჩვეთა სპორტსმენები მონდომებით თამაშობდნენ. ქეზბს იმხასურებს გუნდის კაპიტანი ა. შესტერნილი, რომელიც უწყველად მოქმედებდა. მას კარგად უბამდა მხარს ვ. კაპოლინი, რომელიც ფიზიკურად სდარაჯობდა მექსიკელ თავდამსხმელს ს. ფრავოსოს.

თამაშის ტემპი მაღალი არ იყო. ბურთი საჯარიმო მოედნებს 10-15 გადაცემის შემდეგ უახლოვდებოდა. ნახევარმედელებს, როგორც წესი, წინ გა-

სვლისა ეშინოდათ. გამუდმებით დაცვაზე ფიქრობდნენ. ჩვენს ნაკრებს იერიში არ გამოხდებოდა. ამასთან, თავდამსხმელები ბიშოვეცი, ვერიუესინი და ნოდია ბორტაღ იყვებდნენ ინდივიდუალურ თამაშს.

პირველ ტაიმში კავაზაშვილმა ორ მძიმე მომენტში იხსნა კარი. მეორე ტაიმში უპირატესობის რგალიზაცია შეეძლო ბიშოვეცს, ხმელნიცის, მუნტიანს. სწავთა შორის, კუთხური დარტყმების რიცხვი ერთნაირი გამოდგა — 7:7.

შუა მეორე ტაიმში ნათელი გახდა, რომ დაღლილი მეტოქენი ფრესაც დასჯერდებოდნენ. „აქტეკის“ სტადიონი ინერციით აგრძელებდა გუგუნს, მაგრამ მექსიკელ მაყურებელთა ტემპერამენტმა უკვე ვეღარ შემატა ძალა მათს თანამემამულეებს. მატჩის ბოლოს საბჭოთა ნაკრების უპირატესობა იგრძნობოდა.

ჩემი გუნდის თამაშით გამყოფილი ვარ, მატჩის შედეგით კი არა. ფეხბურთელებმა თითქმის მთლიანად შეასრულეს მათს წინაშე დასასული ამოცანა. ვერ შეგვსრულეთ მხოლოდ მთავარი მიზანი: გოლის გატანა. — განაცხადა პრეს-კონფერენციაზე მექსიკის ნაკრების მწვრთნელმა რ. კარდენასმა. — საბჭოთა ფეხბურთელებმა, როგორც მექსიკელებმა, ჩემი აზრით, ყველაფერი გააკეთეს, რაც შეეძლოთ. საბჭოთა გუნდში საუკეთესონი იყვნენ შესტერნილი და ასათიანი. საერთოდ კი ყველამ კარგად ითამაშა.

როცა კორესპონდენტებმა სთხოვეს თავისი გუნდის ნაკლი აღენიშნა, კარდენასმა მათ არ უპასუხა.

ჩვენ ბევრი რამ მოვიგეთ ამ მატჩში, მაგრამ ერთი ქულა წავაგეთ, — თქვა სსრ კავშირის ნაკრების უფროსმა მწვრთნელმა გ. კარდენასმა. — მექსიკის გუნდი ასლა კარგ ფორმაშია. და მას ჰქონდა ერთი უდავო უპირატესობა: შინ თამაშობდა. მექსიკის მადლობითანების პირობები ყველა ჩამოსულ გუნდზე მოქმედებს, თუმცა ჩვენ უკვე 20 დღეა აქა ვართ და ნაკრებმა აკლიმატიზაციის პერიოდს გაიარა. სწორი არ იქნება ითქვას, რომ სიმადლე არ იგრძნობოდა. ამ მატჩში ნერვული დაძაბულობა თამაშობდა თავის როლს.

პირველი ქულა მიპოვებულა. წინაა

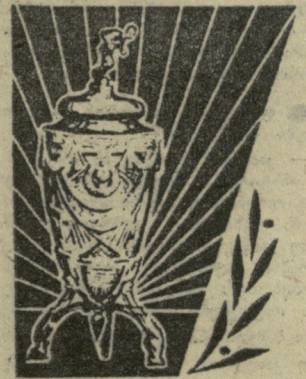
ეს ფოტოსურათი გადაღებულია მსოფლიო ჩემპიონატის დაწყებამდე კარგა ხნით ადრე. „აქტეკე“ ჭერ სრული სიმშვილე და წესრიგია. მექსიკელი გულშემატკივრები საბილიეთო საღაროების წინ გრძელ რიგში მშვილად ელიან „ბედს“. სულ სხვაგვარი აუო „აქტეკი“ გუშინწინ, 31 მაისს, ჩემპიონატის საზეიმო გახსნისას. ასეთი იქნება იგი კიდევ სამი კვირის მანძილზე. განსაკუთრებით კი ფინალური მატჩის დღეს, როცა გამარჯვების ქალღმერთი ნიკე თავის საყვარელ გუნდს დაახახელებს.

პრესენს ბილდ — სკედესის ფოტო.

მატჩი ბელგიელებთან, რომლებმაც ნახეს საბჭოთა ფეხბურთელების თამაში. შეხვედრა ნ ივნისს მოეწეობა „აქტეკის“ სტადიონზე. მაგრამ მანამდე ბელგიელები სალვადორის გუნდთან ითამაშებენ. დღეს ბელგიელთა ნაკრების ხელმძღვანელმა რ. გუტალსმა განაცხადა, რომ საბჭოთა ნაკრებს ბევრი პლუსი აქვს და ბევრი მინუსიც, და რომ მასთან მოგება შესაძლებელია. ვნახოთ, სულ ერთი დღის წინ ამასვე ამბობდა მექსიკელთა მწვრთნელიც.

ჭერჯერობით საბჭოთა ნაკრებს აქვს დრო ძალის აღდგენისთვის, რამდენიმე საწვრთნელი ვარჯიშისა და ორმხრივი მატჩების ჩატარებისთვის.

ა. კარდენასი, ვ. სარატოვი, (სკედესის სკეც კორესპონდენტები).

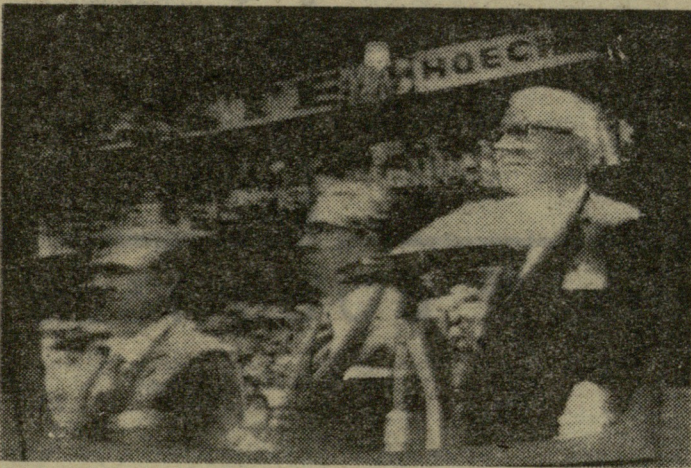

„ჩერნომორკისი“ პერიოდული

ოქსა, 1 ივნისი. „ჩერნომორკისი“ პირველი გუნდია, რომელმაც გაინაღდა ფეხბურთში სსრ კავშირის თასის მთონედფინალში მონაწილეობის უფლება. გუშინ მან, თავის მოედანზე დაამარტყა ტერნობლის „ანგარლი“ — 4:0. ამ გუნდების პირველი შეხვედრა დამთავრდა ფრედ — 0:0.

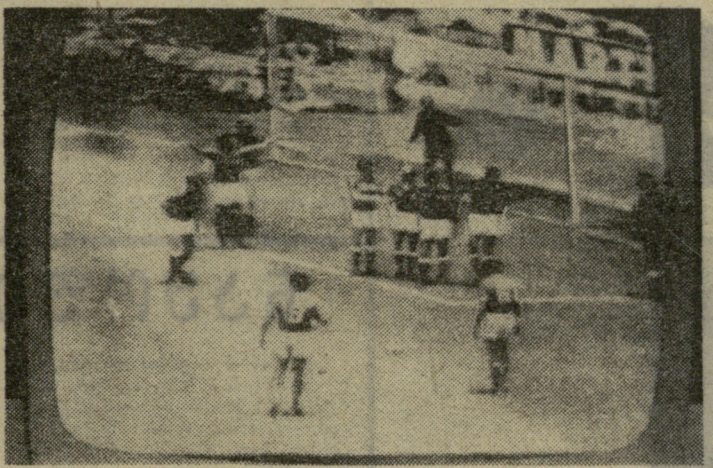
ოღესელი ფეხბურთელები, მხედველობაში თუ არ მივიღებთ გუშინდელ მატჩს, დიდი გაჭირვებით მიიკვლევს გახს თასის მატჩებში. ლიპეცის „მეტალურგთან“, მაგალითად, „ჩერნომორკის“ უშველა იმან, რომ პარკუიანი სსრ კავშირის ნაკრების შემადგენლობაშია შეყვანილი (წლებანდელი თასის დებულებაში არის ერთი ასეთი პუნქტი: თუ მეტოქეებმა ორივე შეხვედრა ფრედ დაამთავრეს, უპირატესობა მიენიჭება გუნდს, რომელსაც მოთამაშე ჰყავს ნაკრებში).

„ჩერნომორკისი“ მეტოქე მეოთხედფინალში შენება თბილისის „დინამოსა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ შორის გამარჯვებული. ეს მატჩი გაიმართება სკალ თბილისში (როგორც ცნობილია პირველი ბრძოლა დამთავრდა ფრედ — 1:1).

ამ საზეიმო წუთს 4 წელიწადს ელოდა მთელი საქარო. ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტმა ს. როუზმა გულთბილი სიტყვებით მიმართა შეკრებილთ და IX ჩემპიონატის დაწყება მიულოცა ფეხბურთელებს. მექსიკის პრეზიდენტმა დიას ორდანსა ოფიციალურად გახსნა ტურნირი. შემდეგ „აქტეკი“ გაუჩრდა — მაყურებლებმა ფეხზე ადგომით სცეს პატივი მექსიკისა და სსრ კავშირის სახელმწიფო პიმნებს და... დაიწყო.

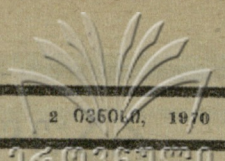
სურათზე: (მარცხნიდან) მექსიკის ფეხბურთის ასოციაციის პრეზიდენტი კანელო, მექსიკის პრეზიდენტი დიას ორდანი და ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტი ს. როუზი ჩემპიონატის გახსნის საზეიმო ცერემონიაზე.

რამდენიმე წამის წინ სსრ კავშირის ნაკრები დაქარიდა საქარიმო მოედანზე. მსაქმა ჩენჩერა (გფრ) თავისუფალი დარტყმა დანიშნა. ეს იყო ერთ-ერთი ყველაზე საბიჯათო მომენტი ჩვენს კართან, მაგრამ, საბედნიეროდ, კავაზაშვილის ოსტატური ნახტომის წყალობით ყველაფერი კეთილად დასრულდა.

სურათზე: საბჭოთა მცველებმა ცოცხალი კედელი აღმართეს კარის წინ. თავისუფალი დარტყმისთვის ემზადებია ველარდე (მარცხნივ) და ერნანდესი.

(ფოტოსურათები ტელერეპორტაჟის დროს გადაიღო მ. ზარგარიანმა).

„ახლა კი მწკრივნილი ვარ“

ამას წინათ კინოკრანზე ერთი ახეთი ეპიზოდი უნახე: ტანკები ძალიან მწყობრად, მეტისმეტად ლამაზად მიიწვიდნენ მეტოქეზე საიფრეოდ.

— ხშირად ხდებოდა ასე? — გკითხე შოთა გულაძეს.

— არა, — მომივლო მან. — მე სახელგანთქმული რტ-34-ით ვიბრძობდი. ერთხელ და ორჯერ არ გყოფილვარ სასტიკ ბრძოლაში და ვიცი, რომ იგი ძნელი იყო. ომი თამაში არ არის და კინოში მას არასერიოზულად არ უნდა ვგვიდებოდეთ.

დიდი სამამულო ომი შოთამ დააწყო როგორც კურსანტი, და დაამთავრა როგორც კაპიტანი, ბერლინში დაამთავრა. ამ საბრძოლო ვსაზე მან შთაბრძნობა 12 ჯილდო მიიღო. შოთასთვის ყველა მათგანი ძვირფასია, მაგრამ აი, ერთი რადიომიმღები არანაკლებ ღირსეულ ჯილდოდ მიანია. ეს რადიომიმღები შოთას 1945 წელს გადასცეს... ფეხბურთის მინდორზე გამორჩენილი მამაკაცისთვის. იგი ჩინებულად ხელმძღვანელობდა მე-11 კორპუსის გუნდს და ბელორუსიის პირველი ფრონტის პირველი სატანკო პრემიის შემპირნი გახდა. საუკეთესო თავდასხმელი ერთი თვით შევბუღებამა გაუშვეს. ერთი თვე გაატარა მებრძოლმა ქუთაისში და არ დაუშვენია. თანაც ამხანაგებთან ერთად აწყობდა სპორტულ მოედნებს, მათთან ერთად მართავდა ტურნირებს.

1948 წელს შოთამ სამხედრო ტანსაცმელი გაიხსნა და ახლა ქუთაისის დღევანდელ მანქანათმშენებელ ქარხანაში გარაჟის ხელმძღვანელობა ჩააბარეს. შემდეგ იგი სპეციალური სამსა-

ხურის, კადრებისა და ფონდის მთავარი ინჟინრად გადაიყვანეს ამიერკავკასიის გეოლოგიურ-სადანერგო კონტორაში. შოთამ აქ 1959 წლამდე იმუშავა და კოლექტივს დაუმეორდა.

მერე ქუთაისის მილიციის საქალაქო განყოფილებაში დაიწყო მუშაობა. აქაც საპასუხისმგებლო საქმე ახარია — უფროსი ოპერატივნიშნულია კადრების დარგში. მაგრამ შოთას ეს სამუშაო არ აკმაყოფილებს. ძიება, გამოძიებლის საქმე სწყურია. გამოსცადა კიდევ ამ სამუშაოს მიმზიდველობა, როცა 1965 — 1968 წლებში სპეცმომედის უფროსად მუშაობდა.

...ა. სიამაშელობა წარმატებით ჩაატარა რამდენიმე ჟურნალი და ახლა მშვიდად ისვენებდა, შემდეგ რისკი გასწია და მორიგ მსხვერპლს ისევ მიუძინავს. მაგრამ ამჯერად მას შოთა გულაძის „გაცნობა“ მოუხდა. ასე დააკვირეს ერთ-ერთი იმ 40 დამხმარეიდან, რომლებსაც საკავშირო მასშტაბით ეძებდნენ.

1968 წელს შოთამ დაუსწრებლად დაამთავრა საპროფესორო პოლიტექნიკური ინსტიტუტი, ინჟინერ-მექანიკოსის სპეციალობას დაეწვია და ავტორის სპეცტორი გახდა. ახლა იგი ავტორისა-ნაში მუშაობს. ორი არიან — ის და თანამშემწე. წესრიგის დარღვევების შემთხვევებში ქარხანაში საგრძობლად იკლავ.

ახლა კი შოთას გატაცებას ვაგაყენებთ: ეს სასტენდო სროლა მან-ლავე. ერთხელ, 1959 წლის მაისში, შოთა სანადიროდ გაემგზავრა. მასთან ერთად იყო მსროლელთა მწვერთელი მ. ნაჭყვიანი. შოთამ ყველაზე კარგად

ინადირა და მწვერთელმა უჩინა სროლისთვის სერიოზულად მოეყიდა ხელი. შოთა გულაძე სულ მალე გახდა პირველთანრიგისი. მაგრამ ამ წარმატებას შემდეგ მარცხი მოჰყვა: ტყვეობითი თვის გახდებ არ ხდებოდა მისი ანში. შოთამ დიდი გულმოდგინება გამოიჩინა — სწავლობდა საუკეთესო მსროლელთა გამოცდილებას, შეუპოვრად ვარჯიშობდა და გაიტანა კიდევ თავისი. 1961 წლის რესპუბლიკურ პირველობაში იგი წარმატებით გამოვიდა სასტენდო სროლაში — 200 შესაძლებელიდან 190 ქულა დააგროვა. ეს 11 ადგილს და სპორტის ოსტატის ნორმას ნიშნავდა. ამ წარმატებამი „ბრალი მიუძღვოდა“ შოთას მეორე მწვერთელს კ. ლორიახაც.

ქუთაისში შოთა გულაძე პირველად სპორტის ოსტატის სასტენდო სროლაში. თუმცა ამ ქალაქში სპორტის ეს სახეობა 1925 წლიდანაა დანერგილი. გულაძეს მსროლელთა ყველა სახურუნავი აინტერესებს: რატომ არ უხრუნველყვებს მრგვალი ხტენი ელექტრონი მანქანებით, რატომ არ ჩანან სარბილზე ახალგაზრდა მსროლელთა ვეფრობა, ამ შეკითხვებს ქუთაისის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის მუშაკები მალე გასცემენ დადებით პასუხს.

ჯერჯერობით კი მილიციის მეთორე გულაძე საზოგადოებრივი მწვერთელია. შოთას აღზრდილები — მისი ვაჟი ირაკლი და ა. სამორიადოვი უკვე პირველთანრიგისნი არიან. თანაც, ისინი სულ ერთი წელია შეადარდნობენ.

ესე იგი, შოთასთვის ტყვეობად არ მიუციათ სიგელი, სადაც წერია: „ქუთაისის „დინამოს“ საქალაქო საბჭო ფიზკულტურულ-სპორტულ მუშაობაში აქტიური მონაწილეობისთვის აჯილდოვების საზოგადოებრივი მწვერთელს მ. გულაძეს“.

აქვე უნდა დაველოდოთ, რომ შოთას ხშირად შეხვედებით გატაცებით მოსპარეფს ფრენბურთისა თუ კალათბურთის მოედნებზე...

ა. ბარიკაზვილი,
წვენი სპეც. კორ.

ქ. ქუთაისი.

სურათზე: მარცხნიდან — ა. სამორიადოვი, მ. გულაძე და მისი ვაჟი ირაკლი.

ფოტო ავტორისა.

საქრებულო

სოხუმი

აფხაზეთის პირად-გუნდური პირველობა კლასიკურ ჭიდაობაში კოლმეურნი სპორტმენთა შორის სოხუმის რაიონის წარმომადგენლებმა მოიგეს. ჩემპიონები გახდნენ: ა. მალაია, ზ. ხასია (ორივე — გოლი), ნ. დევიცილია, (გულრიფშა), ნ. კაკვილი, რ. ჩხეტიანი, მ. მეფარიშვილი, შ. თოდუა, ც. ნადირაძე, რ. ასმაგა, პ. ჭათამიძე (ყველა — სოხუმის რაიონი).

შ. ჯალალონია.

თერჯოლი

რაიონის მოსწავლეთა გუნდური პირველობა თავისუფალ ჭიდაობაში ადგილობრივი საბუნალო სკოლის სპორტმენებმა მოიგეს.

ა. კუბალაძე.

სოხუმი

გამართა ქალაქის პირველობა კლასიკურ ჭიდაობაში ჭამუკა შორის. I ადგილები მოიპოვეს: რ. ჩინიკოვაძე, გ. ფქუსუნიანი, რ. ლომიჯავახი, ს. ბუკულაძე, ს. შაბლაძე, ს. ქსანტინიძე, გ. ანტონიძე, ა. მინსიანი, რ. ესთავა, ი. გვილსიანი, გ. ყურაშვილი.

ა. კოდონია.

მხარბაძე

საინტერესო იყო კოლმეურნის რაიონული პირველობა კალათბურთისა და კლასიკურ ჭიდაობაში. კალათბურთში გამარჯვებულნი იყვნენ: კლასიკურ ჭიდაობაში ჩემპიონები გახდნენ: ა. კუბლაძე, პ. გულაძე (ნაჭრები), ბ. გულაძე (ნაჭრები), მ. ხაბაშვილი, თ. მინდიაშვილი, ა. დოლიძე (ყველა — რაიონული), ა. ლომიძე, გ. მინდიაშვილი (ორივე — ნაჭრები).

შ. კილაშაძე.

გურჯაანი

აქ გამართა „განთიადის“ რაიონული პირველობა ფრენბურთში. I ადგილი დასაკუთრა კარდანახის ლენინის ქარხნის კოლექტივმა. II — გურჯაანის ლენინის ქარხნის ნაჭრები, III — გურჯაანის მექანიკური ქარხნის გუნდმა.

ა. წიკლაური.

სპორტული პროგნოზის გასაქრებლად

როცა ჩვენს სახელოვან სპორტსმენთა გამარჯვებებზე ვწერთ, არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ამ წარმატებაში დიდი მნიშვნელობა აქვს სპორტულ მედიცინაში მოპოვებულ მიღწევებს, სამკურნალო ფიზკულტურას, სპორტსმენთა საექიმო კონტროლსაც. სწორედ საექიმო ფიზკულტურის თანამედროვე პრობლემებზე ესაუბრა ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტი პ. მხანიძემ თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდის, სამკურნალო ფიზკულტურისა და საექიმო კონტროლის კათედრის გამგე, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი რ. სპანიშვილი.

„სპორტული“

ინსტიტუტი

ფიზიკური ვარჯიშების ადრინდელი გამოყენებას. წარსულში მედიცინაში გაბატონებული იყო აზრი, რომ მკურნალობა ძირითადად ავადმყოფის წოლითი რეჟიმის პირობებში უნდა წარმართულიყო, დღეს კი თითქმის ყველა ავადმყოფის ქრიატიულად მიმდინარეობის შემთხვევაში რაციონალურად გამოყენებულმა დონორებულმა ფიზიკურმა დატვირთვამ (სამკურნალო ტანჯვრებით, მექანიკურად, მასაჟი და სხვ.) შეუძლია თვალსაჩინოდ დააჩქაროს ავადმყოფის გამოჯანმრთლება, რაც მოაგვრის, შრომითი ფუნქციის სრული ან ნაწილობრივი აღდგენა. მაგალითად, ისეთი მძიმე ავადმყოფის გადატანის შემდეგ, როგორცაა გულის კუნთის ინფარქტი, სტავრონარის პირობებში სამკურნალო ფიზკულტურის მეშვეობით ავადმყოფი ფიზიკურად აქტიური ხდება და ბევრად უფრო ადვილად უძრუნდება შრომით საქმიანობას. უფრო სრული თვის ტენიში სისხლის ჩაქვივის შედეგად განვითარებული დაზარალებული შემთხვევაში ადამიანს სამუდამო ჰეობრად ტოვებდა, დღეს ფიზიკური მეთოდებით ინტენსიურმა და ხანგრძლივმა მკურნალობამ შესაძლებელია მას დაუბრუნოს ისეთი მოძრაობითი ჩვევები, რაც აუცილებელია ადამიანის თვითმომსახურებისთვის. დადგენილია, რომ ბავშვებში ძალიან ხშირია ხერხემლის გამრუდება. ამ მეტად უსაბოგნო ფიზიკური დეფექტის თავიდან აცილებისთვის წამყვანი

მნიშვნელობა სამკურნალო ფიზკულტურას ენიჭება.

● და ბოლოს, გთხოვთ გვიამბოთ სპორტსმენთა საექიმო კონტროლის დარგში მიღწეულ წარმატებებზე.

— კათედრა მრავალი წელია მუშაობს საექიმო კონტროლის ანუ სპორტული მედიცინის დარგში, სპორტსმენის სხეულის ვარჯიშების დიფერენციალურად დაკვირვების, ცნობილია, რომ თანამედროვე სპორტი ფიზიკური ვარჯიშის დროს ინტენსიურ და ხანგრძლივ კუნთურ მუშაობას მოითხოვს. სპორტის ფიზიოლოგიიდან ცნობილია, რომ ზოგიერთი ფიზიკური დატვირთვის დროს სპორტსმენს მაისციკმა შეიძლება წუთში 250 დარტყამდე გავსებდეს, ხოლო არტერიული სისხლის წნევა 240 მილიმეტრამდე ავიდეს. პრაქტიკამ ნათელიყო, რომ ყველა სპორტსმენს ორგანიზმი ერთნაირად ვერ ეწევა ერთსა და იმავე ფიზიკურ დატვირთვას, რომლის დონორება საექიმო შემოწმების მონაცემების საფუძველზე უნდა ხდებოდეს. კათედრამ დაამუშავდა კომპლექსური კლინიკურ-ფიზიოლოგიური გამოკვლევების მეთოდი, რომელიც შესაძლებელია გეგმულა დაავადებით სპორტსმენთა ვარჯიშების მდგომარეობა სხვადასხვა საწვინელ-სამედიცინო პერიოდის შესაბამისად. შემოადინეშულის ვარდა, კათედრა დიდ ადგილს უთმობს სპორტსმენის გადაღლილი ორგანიზმის ფუნქციური მდგომარეობის შესწავლას, რასაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სპორტული მაჩვენებლების გაზრდისთვის.

აი, იმ საკითხთა არასრული წრე, რომლებზეც ჩვენი კათედრის მეცნიერ-თანამშრომელთა კოლექტივი მუშაობს.

● რა ძირითად საკითხზე მუშაობს თქვენი კათედრა?

— კათედრის მეცნიერ-თანამშრომლები მუშაობენ ერთ ძირითად პრობლემაზე — ადამიანის ორგანიზმის ცვლილებებზე ნორმასა და პათოლოგიამ სხვადასხვა სახის ფიზიკურ დატვირთვისთან დაკავშირებით.

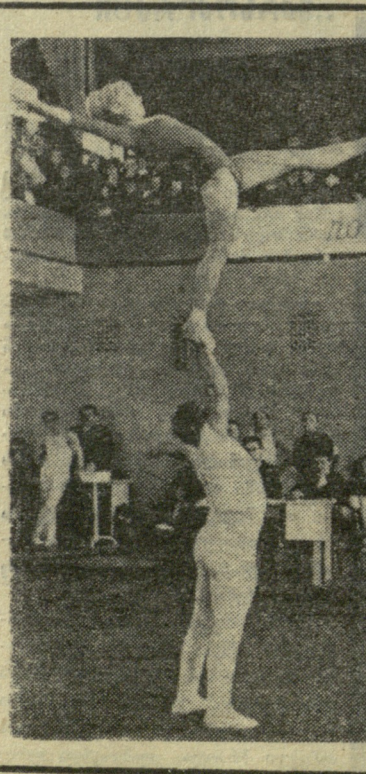
● ფიზიკური აღზრდის რა საკითხებს ამუშავებთ?

— კათედრა შეისწავლის სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტთა ფიზიკურ განვითარებასა და ფიზიოლოგიის საკითხს ფიზიკური აღზრდის კურსში ახალ ხასწავლო პროგრამასთან დაკავშირებით, აღნიშნული საკითხი ჩვენი რესპუბლიკის უმაღლეს სასწავლებლებში თავისებური სიახლეა და ამ საქმეში სამედიცინო პერსონალთან ერთად კათედრის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლებიც გვყავს ჩაბმული. საკითხის

მეცნიერული შესწავლა გარკვეულ კორექტივებს შეიტანს უმაღლეს სასწავლებლებში ფიზიკურ აღზრდის სწავლების განუმჯობესებაში.

● გთხოვთ გვიამბოთ სამკურნალო ფიზკულტურის კათედრის საქმიანობაზე.

— სამკურნალო ფიზკულტურის კათედრა ამუშავებს ისეთ საკითხებს, როგორცაა სამკურნალო ფიზკულტურა ხერხემლის სხვადასხვა დაზიანების დროს, ქონტრალური და პერიფერიული სისტემის დაავადებებისა და გულსისხლძარღვთა სისტემის პათოლოგიის საკითხებთან დაკავშირებით. ვცდილობთ, შევიქმნათ ცალკეულ დაავადებათა შემთხვევაში ავადმყოფის მოძრაობითი რეჟიმიც. როგორც ცნობილია, ბოლო წლებში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სხვადასხვა დაავადების — კომპლექსურ მკურნალობაში

კალუგაში ამას წინათ დაამთავრა აკრობატთა საკავშირო ჩემპიონატი.

სურათზე: შერეულ წვილითა შორის გამარჯვებულები გ. ვასიანი და ი. საველიანი (რხფსრ) შეჯიბრების დროს.

ა. მახლოვის (საქრებულო) ფოტო

ნაყოფიერად მუშაობენ

ბათუმის პიონერთა და მოსწავლეთა პარკის ბაზაზე ბავშვთა სპორტულმა სკოლამ ერთ დროს ჩამოაყალიბა ნორჩი ფეხბურთელთა 2 წაკლუდი. მათ ხელმძღვანელობდნენ წარსულში ცნობილი ფეხბურთელი, სპორტის ოსტატი ბ. ფროლოვი და გ. თინიკაშვილი. ეს იყო დისაწყისი. ნორჩებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს მეცადინეობის დროს და 1956 წელს ამ ორმა ჯგუფმა იმატა ისე, რომ გადაიქცა ბავშვთა საფეხბურთო სკოლად (დირექტორი რ. მეტრეველი), სადაც 10-16 წლის 205 ბავშვთა გავრთიანებულნი. მათთან მუშაობენ ლ. კობიძე, რ. ეგიზარიანი, ი. კუსიდი, რ. მეტრეველი, გ. ჩავლიშვილი, ნ. მიხელაშვილი, ზ. ზარბაზია, ხოლო

მეკარებთან მეცადინეობს ა. კვაჭიძე.

გადაცხედოთ სკოლაში აღზრდილ ფეხბურთელთა სიას. სწორედ აქ აიღვეს ფეხი ი. დათუნაშვილმა, ა. კავაზაშვილმა, ა. კვაჭაძემ, რ. კვახაძემ, რ. ძნელაძემ, გ. ჯოხაძემ, ზ. დახელიამ და სხვ. ახალი თაობა მოთამაშეთაგან აღნიშვნის ღირსი არიან თ. კვახაძე, ა. ონიანი, მ. ჩხაიძე, გ. აივაზოვი, რ. გორდელაძე, ვ. კვიციანიშვილი, ტ. ვერულაძე, ბ. გიორგაძე, ს. რამიშვილი, ს. ოვანესიანი, ვ. ქორიძე, ჯ. მორჩილაძე...

სკოლის ნაკრებ გუნდებს სხვადასხვა დროს გარკვეული წარმატებები აქვს მოპოვებული დიდ შეჯიბრებებში.

მაგრამ სკოლის მუშაობას საკრძობოდ აფერხებს ის, რომ მას არა აქვს ხეობის სათამაშო მინდორი. აქარის კომუნალური მეურნეობის-სამინისტროს სარემონტო-სამშენებლო კონტორამ თთავა მინდორის გაკეთება, მაგრამ იგი ყოველად უვარგისია. მწვერთელთა განკარგულებაში არაა სპეციალური, შემსუბუქებული ტიპის ბურთები, არა აქვთ საშაპე და ა. შ. ნორჩი ფეხბურთელებს მეტი ყურადღება ესაჭიროებათ და, ეცნო არაა, მათი რიცხვიდან კვლავ აღიზრდებიან ახალი ოსტატები.

ლ. ჯაშარაძე.
ბათუმი.

ბრძოლა განახლდა გორში

30 მაისს რუსთაველის სახელობის თეატრის მცირე დარბაზში შედგა ტრადიციული ტურნირის „თბილისური ნახევრის“ დასკვნითი, VII ტური. ბრძოლა ყველა შესვენებაში უკვე დასრულდა.

ინარჩევს ლიდერებს: ე. რუბცოვს (მოსკოვი) მოუგო ლ. კოროშინას,

სოლო ა. ნიკოლაემ (რუმინეთი) — ე. კახაბრავილას. ე. კახაბრავილას დაამარცხა მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი ო. რუბცოვა (მოსკოვი). დანარჩენი პარტიები გააღიდა.

31 მაისს დილით ტურნირის მონაწილეები და მსაჯები გორს ჩავიდნენ, სადაც მათ გულთბილი შესვენება ელო-

დათ. ყველა სასტუმრო „ინტურსტ-ში“ დაბინავდა. საღამოს გ. ერისთავის სახელობის თეატრში გათამაშდა VIII ტური.

აი, რა შეგვატყობინა ჩვენმა კორესპონდენტმა, პირველთანრიგისანმა გორელმა მოჭარბარკემ ჯ. ინჯიამ:

— ყურადღების ცენტრში, რა თქმა

უნდა, ალექსანდრია — ნიკოლაეს შესვენება იყო. ნანა გორს ჩამოვიდა მოსკოვიდან, სადაც კომპაზირის XVI ყრილობამ იგი საკავშირო ალექსანდრიალური კომიტეტის წევრად აირჩია. ალექსანდრიამ რთული ბრძოლა გააჩაღა. შუა თამაშში მან მეტოქეს ფეხურა შესწირა სამ პაიკში. სწორედ გადამწყვეტ მომენტში იგი ცაიტნოტში აღმოჩნდა, შემდეგ მცდარი კომბინაცია წამოიწყო — ეტლში ლაზიერი შესწირა და ...38-ე სელაზე დროს გადააცილა. პოზიცია უკვე უიმედო იყო. ბულგარეთის ჩემპიონმა ა. გეორგევამ მოუგო ო. რუბცოვს, კოროშინას — ე. კახაბრავს.

სხვა პარტიები გააღიდა. ე. რუბცოვს პაიკი აკლია ო. ანდრეევსთან (ხარკოვი).

თბილისი გორში

8 ტურის შემდეგ ა. ნიკოლაეს 7 ქულა აქვს, ე. რუბცოვს — 6 ქულა და 1 გადადებული პარტია, ა. გეორგიევს — 5 ქულა და 1 გადადებული პარტია.

წინაა ბერლინი და ედმონტონი

სპორტის ბევრი სხვა სახეობის წარმომადგენელთაგან განსხვავებით, ხალხის ოსტატებს მშვიდი სეზონები არა აქვთ. კლასიკურ ჭიდაობაში მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატები ყოველწლიურად ტარდება. ამას დაემატება საბჭოთა კავშირის პირადი და გუნდური პირველობაც, სადაც ბრძოლის სიმძაფრე ნაკლები სულაც არ არის. არც ისე დიდი ხანია გასული მას შემდეგ, რაც საბჭოთა მოჭიდავეებმა მედლების მდიდარი მოსავალი მოიპოვეს (ევესი ოქრო, ერთი ვერცხლი, სამი ბრინჯაო) არგენტინის ქალაქ მარ-დელ-პლატაში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატში. აქ პირველად მოხდა, რომ არც ერთი საბჭოთა სპორტსმენი უმედად არ დარჩა. პირველად შემოიღეს ახალი წონითი კატეგორია (48 კგ-მდე), რამაც, სხვათა შორის, სსრ კავშირის ნაკრებს ცოტა გაურთულა მდგომარეობა (ქვეყნის პირველობა ამ წონით კატეგორიაში არ ტარდებოდა). გუნდური გამარჯვებისთვის აქ პირველად გასცეს არა თანა, არამედ მედლები. საბჭოთა მოჭიდავეებს ანსოვდათ წარუმატებელი გამოსვლა მეხობის ოლიმპიადებში და არაგენტინაში თავგანწირულად იბრძოდნენ.

სეზონის კიდევ ერთი აღმოჩენაა ახალგაზრდა ქართველი მოჭიდავე ბ. ლევეიშვილი. მან შეძლო ეჯობა თავისი სახელგანთქმული თანამემამულის, მსოფლიო და ოლიმპიური ჩემპიონის რ. რურუსსის, რომელსაც აგერ უკვე შვიდი წელია არავისთან წაუგია. მარტო დიდმა გამომდევებმა შეაძლებინა ვეტერანს მაინც მოეგო ქვეყნის პირველობა.

იურევიჩი აღნიშნავს, რომ ახალ წონით კატეგორიაში (48 კგ-მდე) გამორჩნდა ნიჭიერი და ძალიან პერსპექტიული მოჭიდავეების მთელი პლეადა. ესენი არიან მინსკელი ვ. ზუბკოვი, ლენინგრადელი ა. ვანიბერგი და სხვები. აუცილებლობის შემთხვევაში ზედმეტი კილოგრამებისგან გათავისუფლება შეუძლიათ მესობელი კატეგორიის ოსტატებსაც — იმავე ა. შადაიევს, ი. სოკოლოვს, ა. ხანგელიძეს.

— თუ არგენტინაში ომსკელმა ეკუსტოვმა ბრინჯაოს მედალი მოიგო, — ამბობს ნაკრების უფროსი მჭვრთხელი, — კანადაში უფრო მაღალი ჯალდის იმედით ვაქვს.

ახლა თითქმის ყველა წონით კატეგორიაში გვაქვს რამდენიმე, შეიძლება ითქვას, თანაბარი ძალის ოსტატი, თანაც ამტკიცებს მათი გამოსვლები სხვადასხვა შეჯიბრებაში. მაგალითად, მოსკოველი ა. კოსტანინი და დავიდიანთან (გროზნი) მეტოქეობაში სსრ კავშირის ჩემპიონი გახდა. ერთი თვის შემდეგ, პოდუნის მემორიალში უკვე დავიდიანმა აჯობა კოსტანინს და, ამასთან, სპეციალური პრიზიც დაიმსახურა საუკეთესო ტექნიკისთვის. იგივე შეიძლება ითქვას ნაზარეფოვს, რომელმაც ჩემპიონის წოდება (82 კგ-მდე) წააგო ო. მაჭავარიანთან, მაგრამ როსტოვში გაიმარჯვა.

სეზონის ყველა პირველ ტურნირში სპორტულად გამორჩნდნენ ახალგაზრდა მოჭიდავეები, რომლებმაც ოსტატებზე შიიტანეს იურიში. საკმარისია ითქვას, რომ ომსკი უძლიერესი სახელი ვერ მოიპოვეს ვერც მსოფლიო ჩემპიონმა რ. კახაბრავამ, ვერც ევროპის ჩემპიონმა ს. აგამოვამ, ვერც ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა ი. კოჩერგინმა. თავისი ტიტული შეინარჩუნა მხოლოდ სამგზის მსოფლიო ჩემპიონმა ვ. იგუმეოვმა.

სსრ კავშირის ჩემპიონობა პირველად დაისაკუთრა ომსკელმა პ. ტინაშოვმა (62 კგ-მდე). ამ წონით კატეგორიაში კიდევ უფრო პერსპექტიული მოჭიდავედ გაგავსოთ თავი 20 წლის გროზნი-

ელმა გ. კარაგეურმა. მჭვრთხელი მაღალი აზრისაა აღმათელ საშუალო წონის მოჭიდავე ვ. რიაზანცევზე, რომელმაც ჩემპიონის პოსტზე შეეცალა იურევიჩი. სპორტული ზაფხულის პირველი ბრძოლები ძალიან კარგად ჩაატარეს მსოფლიოს ჩემპიონებმა იურიან შორის შ. მორჩილაძემ და ესტონელმა ე. რონემ.

ვეტერანებმა მხოლოდ 57 კგ-მდე კატეგორიაში შეინარჩუნეს სალიდერო პოზიციები: ქვეყნის ჩემპიონატში მათ სამი პირველი ადგილი დაიკავეს. აქ გამარჯვებულმა კ. ოლსოვმა (ნოვოსიბირსკი) შემდეგ პოდუნის მემორიალზე მოიგო. აქაც კარგი შოაბეჭდილება მოახდინა ახალგაზრდა ვახანელმა მოჭიდავემ ნ. ისაილოვმა — მტკიცე ნებისყოფისა და მრავალმხრივი მაჩვენებლებით.

ახალგაზრდა ოსტატებმა გამოცდა კარგად ჩააბარეს საერთაშორისო სარბიულზე. პოდუნის მემორიალში, მაგალითად, ყველაზე დაბალი წონითა კატეგორიის მოჭიდავეთა შორის უძლიერესი, სპეციალისტებისთვის მოულოდნელად, ვ. ზუბკოვი აღმოჩნდა. მან არა მარტო გამოცდილი საბჭოთა მოჭიდავეები და უცხოელი სტუმრები დაამარცხა, არამედ პრიზიც მიიღო სიმტიციისა და გამარჯვების სწრაფვისთვის. ბევრ ცნობილ მოჭიდავეს აჯობა მორდელეულმა ახალბედა კ. ხალილოვმა (საკავშირო ალექს VI ყრილობის დელეგატი).

ერთი სიტყვით, მე კარგად მესმის ა. იურევიჩისა, რომელსაც უჭირს თანაბარი ძალის სპორტსმენთა შორის საუკეთესოების შერჩევა. მეორეს მხრივ, ეს სასიამოვნო საზრუნავია. მჭვრთხელი, რომელიც ეს-ესა დაბრუნდა ბულგარეთის საერთაშორისო ტურნირიდან, თავის აღსაზრდელებს იოლი გამარჯვებით არ ბიძგებდა.

— უცხოეთში უკვე ისწავლეს მოჭიდავეთა ისე მომზადება, რომ მათ საუკეთესო ფორმას სწორედ დიდი შეჯიბრებებისთვის მიადწიონ, — ამბობს იურევიჩი. — შეიძლება ითქვას, რომ ფიზიკური და ტექნიკური მომზადებით საუკეთესო საზღვარგარეთელი სპორტსმენები ჩვენებს არ ჩამოუვარდებიან. მხოლოდ გონივრულ ბრძოლას, ტაქტიკურ მოქნილობას, ყველაზე რთულ, დამაბულ ბრძოლაში გამარჯვების მოპოვების უნარს შეუძლია მოგვიტანოს პირველობა მსოფლიო და ევროპულ ჩემპიონატებში.

სსრ კავშირის პირველობა

13 ივლისისთვის 11 ზონა

29 მაისს გაიმართა შორივი, V ტურის მატჩები. გატყობინებთ შედეგებს:

ცხინვალი

აღვილობრივი „სპარტაკი“ მასპინძლობდა ფოთის „კოლხეთს“. პირველი ტაიმი ეტობ უფერულ გამოდგა, ორივე გუნდი თანაშობდა ნულ ტემპში და ტაიმი უშედეგოდ დამთავრდა — 0:0. შეჯიბრების შემდეგ მეტოქეები უფრო გააქტიურდნენ. (კამენსკ-სტაბინსკი) — „კოლხეთი“. შეხვედრის 70-ე წუთზე ფოთელმა ამბოღობელმა „სპარტაკის“ მცველთა შეცდომა კარგად გამოიყენა და გასხნა ანგარიში — 1:0. ამის შემდეგ ფოთელთა დაცვას იდიდ ტვირთი დაეწია: მასპინძლებმა რამდენიმე შეტევა განახორციელეს და ბოლოს კახივეთა მოწოდებულმა ბურთით იობიემ ზუსტი დარტყმით კარში გაგზავნა — 1:1.

ჩხორიუშუ

დამთავრდა რაიონის სასკოლო პირველობა ფეხბურთში. კალენდრით გათვალისწინებული ხუთივე შესვენება მოიგეს ჩხორიუშუს 1-ლი საშუალო სკოლისა და ლესიკინის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის საშუალო სკოლის გუნდებმა. მათს შორის დამატებით მატჩში გაიმარჯვეს ლესიკინელებმა — 3:0.

ს. ჯალალონი.

მზადება ჯერ კიდევ სამთარი და იწყ, პირველი შემოწმება კი ომსკისა და ტალინის საკავშირო ჩემპიონატში, ბულგარეთის (პეტროვის სახელობის) და დონის რსტოვის (პოდუნის მემორიალი) საერთაშორისო ტურნირებში მოეწყო.

მე გვიჩვენა ამ სტატუსები?

მე ვესაუბრებ ა. იურევიჩს, რომელიც ახლახან დანიშნეს სსრ კავშირის საკრების უფროსი მჭვრთხელად. სულ ახლო წარსულში ბრწყინვალე მოჭიდავე და მსოფლიო ჩემპიონმა ჯერ კიდევ შემოდგომით ჩვენს ჩემთან საზღვარში, რომ მიუნხენის ოლიმპიადებში გამარჯვებულ ოცნებობდა, მაგრამ ცხოვრებამ მის გვერდში მიაჩვენა შეიძლება ცვლილებები და ჩემპიონი მჭვრთხელი გახდა.

— მთავარ სინდრომს შემაღვენილობის დადგენა წინადადება, — ამბობს იურევიჩი. — ჩვენ უკვეძელო ორი თანაბარძალთა კოლექტივი გამოგვეყვანა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ბერლინიცა და ედმონტონიც მსოფლიო თითო გუნდის გაგზავნის უფლება გვაქვს.

იურევიჩი გვისახელებს ნაკრების კანდიდატებს. იგი ხასხასით აღნიშნავს, რომ სეზონი ახალგაზრდობის მსოფლიო იურიში დაიწყო. ტალინში, მაგალითად, 1969 წლის ხუთი საკავშირო ჩემპიონიდან მხოლოდ სამი ასპარეზობდა და სამივემ წააგო. ედმონტონშიც ვ. პორნიკოვს, სომხეთის წარმომადგენელმა ე. ზახარიანმა, ალმათელმა ა. ნაზარეფოვმა.

ნაზარიანმა 20 წლის ბუნარელ ა. შადაიევთან დამარცხების შემდეგ საერთოდ მანუშეხვედელ ჯგუფში დამთავრა ტურნირი. პორნიკოვის მარცხი კი, რომელიც ბარნაულში 6 ფალოვის მოგვერდის შემდეგ სალინსკი აღმოჩნდა ბარნაული, თავდაპირველად შემთხვევითი ვერცხეა, — ამბობს მჭვრთხელი. მაგრამ შემდეგ უფრო გულდასმით დააკვირონ ფალოვს, სულაც არ გამკვირვებია ჩემპიონი რომ გახდა.

ნიკოლოზ ფალოვი თავისებური ფიგურაა. იგი ტალინის ნახევარკუნძულზე დაიბადა და საბჭოთა კავშირის ერთ-ერთ ყველაზე მცირერიცხოვანი ურის — სოსების წარმომადგენელია. პოლონეთში იგი მონადირე — მეთამაჟი, ჭიდაობის ხელოვნებას მხოლოდ ამ ექვსი წლის წინ გაეცნო ნორილსკში. მისი წარმატება საკავშირო ჩემპიონატში კიდევ ერთხელ დასტურებს, რამდენად პოპულარულია სსრ კავშირში კლასიკური ჭიდაობა.

სსრ კავშირის ჩემპიონობა პირველად დაისაკუთრა ომსკელმა პ. ტინაშოვმა (62 კგ-მდე). ამ წონით კატეგორიაში კიდევ უფრო პერსპექტიული მოჭიდავედ გაგავსოთ თავი 20 წლის გროზნი-

ელმა გ. კარაგეურმა. მჭვრთხელი მაღალი აზრისაა აღმათელ საშუალო წონის მოჭიდავე ვ. რიაზანცევზე, რომელმაც ჩემპიონის პოსტზე შეეცალა იურევიჩი. სპორტული ზაფხულის პირველი ბრძოლები ძალიან კარგად ჩაატარეს მსოფლიოს ჩემპიონებმა იურიან შორის შ. მორჩილაძემ და ესტონელმა ე. რონემ.

ვეტერანებმა მხოლოდ 57 კგ-მდე კატეგორიაში შეინარჩუნეს სალიდერო პოზიციები: ქვეყნის ჩემპიონატში მათ სამი პირველი ადგილი დაიკავეს. აქ გამარჯვებულმა კ. ოლსოვმა (ნოვოსიბირსკი) შემდეგ პოდუნის მემორიალზე მოიგო. აქაც კარგი შოაბეჭდილება მოახდინა ახალგაზრდა ვახანელმა მოჭიდავემ ნ. ისაილოვმა — მტკიცე ნებისყოფისა და მრავალმხრივი მაჩვენებლებით.

ახალგაზრდა ოსტატებმა გამოცდა კარგად ჩააბარეს საერთაშორისო სარბიულზე. პოდუნის მემორიალში, მაგალითად, ყველაზე დაბალი წონითა კატეგორიის მოჭიდავეთა შორის უძლიერესი, სპეციალისტებისთვის მოულოდნელად, ვ. ზუბკოვი აღმოჩნდა. მან არა მარტო გამოცდილი საბჭოთა მოჭიდავეები და უცხოელი სტუმრები დაამარცხა, არამედ პრიზიც მიიღო სიმტიციისა და გამარჯვების სწრაფვისთვის. ბევრ ცნობილ მოჭიდავეს აჯობა მორდელეულმა ახალბედა კ. ხალილოვმა (საკავშირო ალექს VI ყრილობის დელეგატი).

ერთი სიტყვით, მე კარგად მესმის ა. იურევიჩისა, რომელსაც უჭირს თანაბარი ძალის სპორტსმენთა შორის საუკეთესოების შერჩევა. მეორეს მხრივ, ეს სასიამოვნო საზრუნავია. მჭვრთხელი, რომელიც ეს-ესა დაბრუნდა ბულგარეთის საერთაშორისო ტურნირიდან, თავის აღსაზრდელებს იოლი გამარჯვებით არ ბიძგებდა.

— უცხოეთში უკვე ისწავლეს მოჭიდავეთა ისე მომზადება, რომ მათ საუკეთესო ფორმას სწორედ დიდი შეჯიბრებებისთვის მიადწიონ, — ამბობს იურევიჩი. — შეიძლება ითქვას, რომ ფიზიკური და ტექნიკური მომზადებით საუკეთესო საზღვარგარეთელი სპორტსმენები ჩვენებს არ ჩამოუვარდებიან. მხოლოდ გონივრულ ბრძოლას, ტაქტიკურ მოქნილობას, ყველაზე რთულ, დამაბულ ბრძოლაში გამარჯვების მოპოვების უნარს შეუძლია მოგვიტანოს პირველობა მსოფლიო და ევროპულ ჩემპიონატებში.

სსრ კავშირის პირველობა

13 ივლისისთვის 11 ზონა

29 მაისს გაიმართა შორივი, V ტურის მატჩები. გატყობინებთ შედეგებს:

ცხინვალი

აღვილობრივი „სპარტაკი“ მასპინძლობდა ფოთის „კოლხეთს“. პირველი ტაიმი ეტობ უფერულ გამოდგა, ორივე გუნდი თანაშობდა ნულ ტემპში და ტაიმი უშედეგოდ დამთავრდა — 0:0. შეჯიბრების შემდეგ მეტოქეები უფრო გააქტიურდნენ. (კამენსკ-სტაბინსკი) — „კოლხეთი“. შეხვედრის 70-ე წუთზე ფოთელმა ამბოღობელმა „სპარტაკის“ მცველთა შეცდომა კარგად გამოიყენა და გასხნა ანგარიში — 1:0. ამის შემდეგ ფოთელთა დაცვას იდიდ ტვირთი დაეწია: მასპინძლებმა რამდენიმე შეტევა განახორციელეს და ბოლოს კახივეთა მოწოდებულმა ბურთით იობიემ ზუსტი დარტყმით კარში გაგზავნა — 1:1.

1970

წინაა ბერლინი და ედმონტონი

ამ დღეს გამართულია სხვა შესვენებები ასე დამთავრდა: „მეშახტე“ (ტყიბული) — „მეტრცხალი“ (მხახარაძე) 2:1, „სულორი“ (განი) — „გურია“ (ლანჩხუთი) 0:0, „ბროგოესი“ (კამენსკ-სტაბინსკი) — „კახეთი“ (თელავი) 0:3, „ორბიტა“ (ბელაია კალიტვა) — „მეტალურგი“ (რუსთავი) 0:1, „მეტალურგი“ (კრასნი სულინი) — „ალაზანი“ (გურჯაანი) 1:0, „სპარტაკი“ (რაზანი) — „ცემენტ“ (ნოკოროსისკი) 0:1, „სპარტაკი“ (ტამბოვი) — „ტროპეული“ (ვისკი) 0:2, „სპარტაკი“ (სარანსკი) — „დინამო“ (სოსუმი) 2:0.

როცა თამაშის დამთავრებას 2 წუთი აკლდა, კახივემა ახლოდან აიკლინა ბურთი კარს.

8. ვილაოვი.

ყოველი მხრიდან

სუსტი მხსნიერება

თასის მფლობელთა თასის გათამაშების ფინალური მატჩი „მანჩესტერ სიტისა“ და „გურნიკს“ (ზაბეჟ) შორის, ინგლისელებმა მოიგეს — 2:1. უშეხვედრას არავითარი ინციდენტი არ მოჰყოლია. მატჩის შემდეგ მოთამაშებმა მეგობრულად გადახვედნენ ერთმანეთს ხელი და ისე დატოვეს მიწიერი. ავსტრიის ტელევიზიამ შესვენების ტრანსლაცია მოაწყო (ფინალი ვენაში ჩატარდა) და არც ამას გამოუწვევია რაიმე გაუგებრობა.

უთანხმოება დაიწყო „კადრებს მიღმა“, დასავლეთ გერმანიის ტელესტუდიაში. რეპორტაჟის დაწყებისთანავე ერთ-ერთმა იმ კომენტატორების წრედან, რომელთაც ამჟამად რეჟანისტული პროპაგანდის გამო, „სამუდამოდ გუმონღლებს“ ეძახიან, განაცხადა, რომ ქალაქ ზაბეჟს პოლონურ სახელწოდებას არ მიიღებს და „საქმის განარკვევად“ (?) მას „გინდებურს“ უწოდებს (ასე ეძახებენ ზაბეჟს ფაშისტების პოლიციის ოკუპაციის დროს — რედ.).

პოლონეთის განცხობა „ტრიბუნა ლიუდუმი“ ღირსეული პასუხი გასცა „სუსტი მესიორების მქონე დამპყრობელს“ და მის რეპორტაჟს „ბონის რეჟანისტული პოლიტიკის ამჟამა გამოვლენება უწოდა“. არადა, 1972 წლის ოლიმპიადა, რომელიც მიუნხენში უნდა ჩატარდეს, ცხრა მთის იქით აღარ არის. რამდენად შეეფერება დასავლეთგერმანიელი ტელეკომენტატორის განცხადება ყველა ქვეყნის სპორტსმენთა მეგობრობისა და ურთიერთანაშრომლობის ოლიმპიურ იდეალებს?

ანაზღაურებული დაცემა

პროფესიულ კრივი ძალიან ხშირად ხდება სკანდალი მოკრივეთა მოსყიდვის, სისხლისღვრის, მკვლელობის, დოპინგის გამოყენების გამო. ამას წინათ კიდევ ერთი „საქმე“ გახდა ცნობილი. პოპულარულია გაზეთებში — იტალიის „გაზეთა დელი სპორტმა“, „სტუტო-სპორტმა“

და „ეკიპა“ (საფრანგეთი) „ევროპის სპორტის ისტორიაში უდიდესი სკანდალი“ უწოდებს მძიმე წონის პროფესიონალთა მატჩს ევროპის ჩემპიონის სახელობისთვის.

უძლიერესი წოდებისთვის იბრძოდნენ ამჟამად უკვე კონტინენტის ექს-ჩემპიონი ვილანდი (გფრ) და ესპანელი ურტინი. მეშვიდე რაუნდში დასავლეთგერმანიელი მოკრივე მოცელილოვით წაიქცა, თუმცა, როგორც ამ შესვენების მოწმენი ამბობენ, ესპანელის ხელთომანი მას არც კი შეხებია.

როგორც ვაუთები წერენ, ამ ნოკაუტისთვის დასავლეთგერმანიელ მოკრივეს ფული გადაუხადეს. ამასთან, ქრთამი სარეკორდო იყო — მ მილიონი პენსტი. მსაჯმა თავისი საქმე გააცეთა, ათამდე დაითვალა. ახლა, როგორც ჩანს, ჭერი იუსტიციის მსაჯულეებზე მიდგა.

აჩაბრდენე...

მექსიკის ფეხბურთელთა ნაკრების უფროსმა მჭვრთხელმა რაულ კარდენახმა სპორტული რეჟიმის დარღვევისთვის კანდიდატთა სიიდან ამოშალა ორი მოთამაშე — ნინელი და სინერსი. რაში გამოისატებოდა ეს რეჟიმის დარღვევა? როგორც ცნობილი გახდა, ჩემპიონატის ორგანიზატორებმა სტუმრების ნაკრები გუნდებისთვის მოამზადეს საჩუქრები, მათ შორის, მაგარი მექსიკური ხას-მელები. ბოთლებს ჰქონდა წარწერა: „გახსენით მხოლოდ პირველობის დამთავრების შემდეგ“.

ნინეიმ და სინერსმა წკრთაზე დაავიანეს. როგორც გამოირკვა, მათ იჩქარეს ამ ბოთლების გახსნა და დაისაჯნენ კიდევ.

ოლიგაუზი ათიუსალა

კანდაში მსროლელთა შეჯიბრება ჩატარდა. როცა მსაჯებმა ქულები დათვალეს, გამოირკვა, რომ ბისტოლეტით ყველაზე ზუსტად უსვრიო დღემდე ყველათვის უცნობ სპორტსმენს ტომ ბინგლს. მან დიდი უპირატესობით აჯობა თავის მეტოქეებს, რომელთა შორის ქვეყნის ნაკრების ორი წევრიც იყო.

ქუჩინალისტებთან საუბარში გამარჯვებულმა განაცხადა: — აუცილებლად გამოვალ 1972 წლის ოლიმპიურ თამაშებში. ეს განცხადება არავითარ სენსაციას არ გამოიწვევდა, ტომ ბინგლი... 83 წლის რომ არ იყოს!

საქართველო

მოდესტო, 30 მაისი. აქ გამართულ საერთაშორისო შეჯიბრებაში მძლეობაში რამდენიმე მაღალი შედეგი მოიპოვეს. რ. ბრუნმა და ვ. ვლიტა ერთნაირი სიმაღლე — 222 სმ დაძლიეს, რაც წლეულს საუკეთესო მაჩვენებელია. პირველობა ბრუნს დარჩა. ჯ. პენელი (ყველა — აშშ) — ჭოკით 533 სმ გადალახა და 549 სანტიმეტრს შეუტია, მაგრამ ამოდ. სამხტომი მოიგო ინდოელმა მ. ჯილიმ — 1609, მსოფლიოს რეკორდსმენის რ. მათისის ბირთვი 21,24 მეტრზე დაეჯა, ჯ. სილვესტრის ბადრომ კი 64,54 მეტრზე იფრინა. 100 მეტრი ჯ. კარლოსმა 10,0 წამში გაიბრინა, მაგრამ მას ამჟერად ქარი ეხმარებოდა.

30 სბაღენი, 30 მაისი. გურ-ის ამ ქალაქში ტყვიის მსროლელთა საერთაშორისო შეჯიბრებაში კარგად გამოვლენენ საბჭოთა სპორტსმენები. მცირეკალბრიანი პისტოლეტით სროლა მოიგო ვ. სტოლიბინმა — 566 ქულა. მცირეკალბრიანი შაშხანით წოლელა 80 გასროლაში იმარჯვა ვ. პარხიშვილმა — 595. მანვე მოიგო პნევმატური შაშხანით შეჯიბრება — 382 ქ. პნევმატური პისტოლეტით ტურნირში პირველობა მასპინძელ ვ. კაუპანსენენცეს დარჩა — 356. ასეთივე შედეგით მეორე იყო ა. გრიშინი.

უოლტაჰი, 30 მაისი. მასაჩუსეტის შტატის ამ ქალაქის სტადიონზე გამართულ შეჯიბრებაში ირანდიელმა სტაიერმა პ. მაკ-მათონმა, რომელიც აქ სწავლობს, ერთსაათიან რბენაში საერთაშორისო კლასის შედეგი — 19 კმ 624 მ აჩვენა და თავისი ქვეყნის ახალი რეკორდი დაამყარა.

ლაიპციგი, 31 მაისი. გდრ-ის, ბულგარეთის, შვეიცის, შვეიცარი-

ის, რუმინეთის, უნგრეთისა და სსრ კავშირის ტყვიის მსროლელები მონაწილეობენ საერთაშორისო შეჯიბრებაში, რომელიც აქ დიწყო. მცირეკალბრიანი შაშხანით წოლელა 60 გასროლა ვაეებში პ. იანსონმა (შვეიცია) მოიგო. მან 600-დან 597 ქულა მოაგროვა. ქალბებში იმარჯვა ტ. რატნიკოვამ (სსრ კავშირი) — 592.

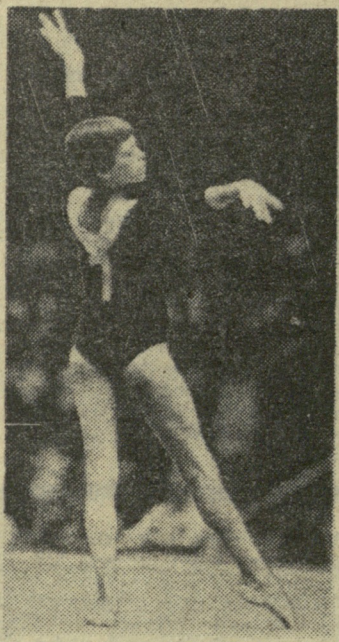
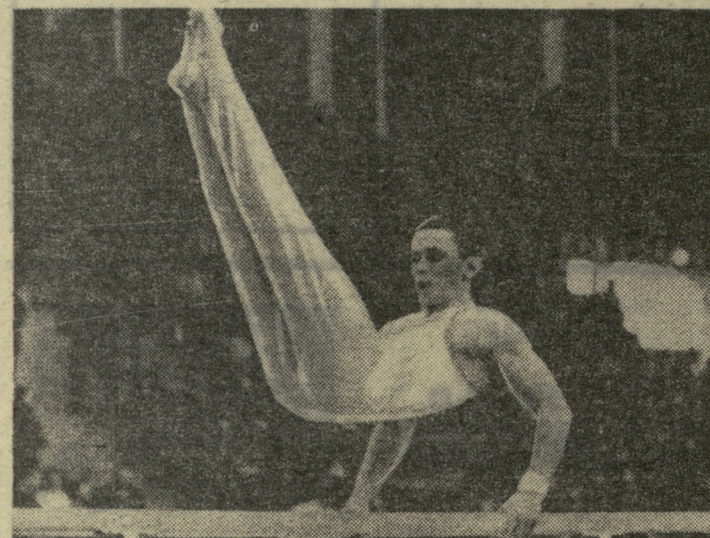
31 სბაღენი, 31 მაისი. ტყვიის მსროლელთა საერთაშორისო ტურნირის მესამე დღესაც საბჭოთა ჩემპიონმა ისახელეს თავი. მცირეკალბრიანი პისტოლეტით ჩქაროსნულ სროლაში მებოკოს ოლიმპიადის პრიზიორმა რ. სულვიმა 594 ქულა მოაგროვა. მცირეკალბრიანი შაშხანით სტანდარტზე (3x40) ასპარეზობაში კი იმარჯვა ვ. აგიშევმა — 1159. პარხიშვილმა მასთან ქულა წააგო.

მოსკოვი, 31 მაისი. ვაზეთ „კრასნაია ზველდა“ პრიზზე გამართულ მძლეოსანთა შეჯიბრებაში მ. უელობოვსკიმ 1500 მეტრზე რბენაში კარგა შედეგი (3.42,9) აჩვენა. 5000 მეტრზე ასპარეზობა მოიგო ლ. მიაკტენკომ — 13.52,8.

პრად, 31 მაისი. ჩეხოსლოვაკიელ მძლეოსანთა ტურნირში სხვა ქვეყნების ათლეტებზე მონაწილეობდნენ. მათგან თავი გამოიჩინა 3000 მეტრზე წინალობით რბენაში ვეროპის ჩემპიონმა მ. ევლოვმა (ბულგარეთი) — 8.38,8. სხვა სახეობებში მასპინძლებმა იმარჯვეს. ოლიმპიურმა ჩემპიონმა მ. რეზუკოვი პიუნბროვამ 185 სმ სიმაღლე გადალახა, რაც საუკეთესოა წლეული ვეროპისა. ი. ალექსამ 218 სმ დაძლია და ქვეყნის თავისივე რეკორდი 1 სმ-ით გააუმჯობესა. 200 მეტრზე რბენაში ი. ბინზბაუმოვამ ჩეხოსლოვაკიის რეკორდი გააუმჯობესა — 23,8 წამი აჩვენა.

ნალკი, 31 მაისი. „სპარტაკის“ სტადიონზე დამთავრდა მრავალკომპლექსო საკავშირო ტურნირი. სეუაღიში ვ. ტინოპოროვმა 4870 ქულა მოაგროვა და 30 ქულით გააუმჯობესა თავისივე საკავშირო მილწევა, მაგრამ 30 ქულა არ ეყო საკავშირო რეკორდად სარეგისტრაციო ნორმატივამდე. ათკილი მოიგო ნ. ავილოვმა — 7765 ქულა.

გურდას ხელახალი გამარჯვება

დებულო პროგრამის შემდეგ იგი ერთი მეათედი ქულით უსწრებდა ვირონინას, ორი მეათედი კი ტურნიშვილს ნებისმიერი... ბურდამ საუკეთესოდ შეაბრუნა ნახტომი — 9,55. მთავარი მეტოქეები კიდევ უფრო ჩამორჩნენ. ბურდამ სუფთად, დასვენებულ ივარჯიშა ორბელზეც — 9,6 ქულა. მაგრამ ამ იარაღზე ტურნიშვილს კომბინაცია ვანსაკუთრებით ეფექტური აღმოჩნდა. აქ იყო სირთულეც, დასვენებული შესრულებაც, და სპორტსმენმა შედეგად მაღალი შეფასება — 9,8 ქულა მიიღო. დეორზე ტურნიშვილს 9,7 ქულა ხვდა. ბურდასაც კარგი შედეგი ჰქონდა, მაგრამ ორი მეათედი ნაკლები. მრავალჭიდიის ბოლო სახეობის — თავისუფალი ვარჯიშის წინ ლიდერები ვათანაბრდნენ — 66,7 ქულა. არც უ. ვირონინა იყო ძალიან შორს — 66,45.

გროსნოელი ტანმოვარჯიშე თავისუფალ ვარჯიშში ჩვეულებრივ ბურდასე მალალ შეფასებას იმსახურებს ხოლმე, მაგრამ ახლა, როცა ასე ახლოს იყო გამარჯვებასთან, ტურნიშვილს ნერვებმა უმტყუნა. მან ჯერ კიდევ მოთულვანე ვერ გააკეთა სალტო. ტურნიშვილს თავისუფალ ვარჯიშში ისედაც ბევრი სირთულე უშლის ხელს. შეიძლება, მწვერთვლად, რასტროციის ამ მომენტში სალტო უნდა შეეცვალა, მაგრამ იგი ასე არ მოიქცა და სპორტსმენმა ეს ელემენტი ვერ შეასრულა. ტურნიშვილს წამის რაღაც უმცირეს ნაწილში სალირზე ჩაჯდა და ოქროს დაბეჭდილობა. 8,7 ქულით იგი საერთოდ V ადგილზე მოხვდა. ბურდა კი

ხალიჩაზეც ძალიან კარგი იყო — 9,7 ქულა. და აი, ი. შტუკანის მოწაფე თავის ხანმოკლე სპორტულ ბიოგრაფიაში მეორე დიდი ოქროს მედალი გაიწინადა. ბურდა მეათე კლასს ამთავრებს (მას ნება დართეს გამოცდები ცლტ-მოკვებიებით ჩააბაროს) და სწავლის გასაგრძელებლად ემზადება. „ძალიან მზარული ვარ, რომ ყველაფერი ასე დამთავრდა. — უთხრა მან საკლუბის კორესპონდენტებს. ამ თავისუფალ ვარჯიშს დღეს პირველად ვასრულებდი და კარგადაც გამომვიდა. მოხარული ვარ ზინა ვირონინას წარმატების გამოც. ხანგრძლივი შესვენების შემდეგ იგი ძალიან კარგად გამოვიდა. ჩაუბრუნე მსოფლიო ჩემპიონატი იწყება და ჩვენს გუნდში ძლიერი შემადგენლობა იყრის თავს.“

ო. კარასიოვს ისევ უღალატა ორბელმა. ერთი უბრალო ელემენტის შესრულების დროს იგი ფეხით იატაკს შეეხო და 9,45 ქულის მეტი ვერ მიიღო. სანაჯიეროდ, მან კვლავ ბრწყინვალედ შეასრულა თავისუფალი ვარჯიში — ეს ქვეშაობი ტალკონცერტო ნომერი, და მსაჯებებისგან მეორედ მიიღო 9,9 ქულა.

გვირდა ბრინჯაოს მედალი მივეულოცოთ თ. ლაზაკოვიჩს, რომელსაც მანამდე მხოლოდ იუნიორთა ტურნირების ჯილდოები ჰქონდა. ვიტებსკელი მწვერთვლი ვ. დმიტრიევი, რომელმაც ლ. პეტრიკი აღზარდა, წარმატებით აგრძელებს მუშაობას. ლაზაკოვიჩიც სომ მისი მოწაფეა.

სასიამოვნოა, რომ პირველ ექვსეულში მოხვდნენ პერსპექტიული ტანმოვარჯიშელები ე. საიდ და რ. სინარულიძე. ტანმოვარჯიშე სააიდ IV ადგილი დაიკავა, ბათუმელმა სინარულიძემ — VI. ჩემპიონატის ყველაზე ახალგაზრდა მონაწილე, გროდნოელი თ. კორბუტი XIII ადგილზე, მაგრამ მისთვის გერჯერობით ესეც დიდი წარმატებაა. ოლია შესანიშნავად ვარჯიშობს ორბელზე და დეორზე, სადაც მაღალი ქულები მიიღო — 9,7 ქულა.

ვაჭთა ბრძოლა ვაკელებით უფრო მშვიდი იყო. ვირონინის ამჟერად განსაკუთრებულ კონკურენციას ვერაძის უწყვედა. მან ქულაზე მეტით გაუსწრო მეორე პრიზიორს. ექვსეულში შემდეგი ადგილები დაიკავეს ვ. კლიმენკომ, ვეტრანმა ვ. ლისიციმ, ს. დიმიტროვმა, ახალგაზრდა მოსკოველმა ტანმოვარჯიშე ვ. ბოვდანოვმა და თბილისელმა ვეტრანმა მ. ბოგუსმა. მებოკოს ოლიმპიადის მონაწილე ვ. კარასიოვმა X-XI ადგილები გაიყო ვ. რაზუმიშვილისთან. სსრ კავშირის ნაკრების ახალბედა წევრს ვ. ბოვდანოვს ვინაობა თავისი

პირი გამოეთქვა ვაჭთა შეჯიბრებაში: „ტანვარჯიში ჩემი იდეალი მიხელო ვირონინია, — თქვა მან. — მოსკოველმა ტანმოვარჯიშე ამ შეჯიბრებაშიც დაამტკიცა თავისი მაღალი კლასი. მისი პროგრამა მნიშვნელოვნად განახლებულია, რთული და საინტერესოა. ძალიან კარგად გამოვიდა ვიტტორ ლიხიცი, რომელიც ახლა 30 წლისაა. იგი დიდად დამეხმარა რჩევა-დარიგებებით. იმედი მაქვს, რომ ოლიმპიელები — დიმიტროვი და კარასიოვი საბრძოლო ფორმაში შევლენ და შემოდგომისთვის უკეთ ისპარეზობენ.“

ჩემპიონატს ესწრებოდნენ ტანვარჯიშის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტი ა. განდერი და მსახთა საერთაშორისო სემინარის მონაწილეები, რომლებიც ხელ შეუდგებიან მუშაობას. სტუმრებს ძალიან მოეწონათ ასპარეზობა და საბჭოთა ტანმოვარჯიშეთა მაღალი ოსტატობა.

სურათებზე: ზევი — მ. ვირონინი, ქვევით — ლ. ბურდა.

2045

უშა, 1 ივნისი. „შრომითი რეზერვის“ მოკრევეთა გამარჯვებით დამთავრდა სსრ კავშირის თავის აქ გამართული გათამაშება. გამარჯვებულებს გადაეცათ გარდამავალი პრიზი და ოქროს მედლები. ფინალურმა მატჩი „შრომითი რეზერვისა“ და პროფკავშირთა ნაკრებ გუნდებს შორის დამთავრდა ფრედ — 16:16. რადგან მომავალ მუშებს ყველა მატჩში უფრო მეტი გამარჯვება ჰქონდათ, თავისც მათ მიეკუთვნათ. პროფკავშირების წარმომადგენლებმა ვერცხლის მედლები მიიღეს. საბჭოთა არმიის სპორტსმენებმა — ბრინჯაოსი.

ლენინგრადი, 1 ივნისი. მოსკოვის, ლენინგრადის, ყაზანის, ხარკოვისა და ტულის ველოსიპედისტები, რომლებიც აქ ემზადებიან საერთაშორისო შეჯიბრებისთვის — „ლენინგრადის დიდი პრიზი“, ადგილობრივ ტრევე გამოვიდნენ. ქალთა შორის სპრინტერულ რბოლაში გაიმარჯვა ლენინგრადელმა ვ. ცარიოვამ. ერთ კილომეტრზე ადგილიდან გიტყვი ყველაზე სწრაფი აღმოჩნდა სსრ კავშირის ვიცე-ჩემპიონი, ხარკოველი ს. კრავციოვი — 1.9,75. 4 კილომეტრზე გამოდევნებით ინდივიდუალურ რბოლაში ყველას აჯობა ლენინგრადელმა ს. მოსკვიმ.

ტშიმი, 1 ივნისი. საბჭოთა ფერხბურთელთა ნაკრებმა გუნდებმა დაამთავრეს ტურნე იაპონიაში. ჩვენმა ვაჭებმა მოიგეს ყველა შეხვედრა, ქალთა ნაკრებმა კი მხოლოდ ერთი მატჩი წააგო. გამომგზავრების წინ საბჭოთა ფერხბურთელებმა დამარცხეს მასპინძელთა ნაკრები გუნდები — ქალებმა — 3:1, ვაჭებმა — 3:0.

ტშიმი, 1 ივნისი. კიმილაის მთებში მდებარე ანაპურნის მწვერვალი, რომლის სიმაღლე 7.577 მეტრია, დაიკრეს იაპონელმა მთამწველებმა ს. ტაბეიმ და ხ. სირაკავამ. სპეციალსტთა აზრით, ანაპურნა ერთ-ერთ მწველად მისსეულ მწვერვალად ითვლება.

რედაქტორის მოადგილე ჯ. ჯაფარიძე.

საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის რექტორატი აცხადებს, რომ 1 ივლისიდან დაიწყება მსმენელთა მიღება მრთმშინან მრსამზაღებელ კურსებში იმ პირთათვის, რომელთაც სურთ ინსტიტუტის დღის ან დაუსწრებელ განყოფილებაზე შესვლა. მსურველებმა 25-დან 30 ივნისამდე უნდა წარმოადგინონ განცხადება, ატესტატი (მას, ვინც წლეულს ამთავრებს. შეუძლია წარმოადგინოს დროებითი ცნობა სკოლის დამთავრების შესახებ), სპორტული თანრიგის საკლასიფიკაციო ბილეთი არანაკლებ III თანრიგისა, რომელიმე ქვემოჩამოთვლილი სახეობებთან: მძლეოსნობა, სპორტული და მხატვრული ტანვარჯიში, აკრობატია, კალათბურთი, ფერხბურთი, ფეხბურთი, ჩოგბურთი, ხელბურთი, თავისუფალი ჭიდაობა, კლასიკური ჭიდაობა, სამბო, ძალოსნობა, კრიგი, ცურვა, წყალში ხტობა, წყალბურთი, ნიზბოსნობა, ფარეკობა, ველოსპორტი, თანამედროვე ხუთკიდი, ტყვიის სროლა, სამთოსახილამურო და საცივაო სპორტი. აგრეთვე უნდა წარმოადგინონ ქანმრთელობის ცნობა (ფორმა № 286) და გადაიხადონ სწავლებისთვის დაწესებული საფასური. რაიონების მცხოვრებნი უზრუნველყოფილი იქნებიან საერთო საცხოვრებლით. სწავლება ქართულ ენაზე. კურსებზე ისრავლება: კიბია, ფიზიკა. ჩატარდება პრაქტიკული მეცადინეობები ტანვარჯიშში, მძლეოსნობასა და ცურვაში. დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება ყოველდღე, 10 საათიდან. მისამართი: თბილისი, ი. ჭავჭავაძის პრ. № 49. ოთახი № 20. ტელეფონი 22-00-76.

საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის რექტორატი აცხადებს, რომ 1 ივლისიდან მუშაობას დაიწყებს მრთმშინან მრსამზაღებელი კურსები იმ პირთათვის, რომელთაც მწვერთელთა სკოლაში სურთ შესვლა. მსურველებმა 25-დან 30 ივნისამდე უნდა წარმოადგინონ განცხადება, ცნობა არასრული საშუალო განათლების შესახებ, სპორტული თანრიგის საკლასიფიკაციო ბილეთი არჩეულ სახეობაში (არანაკლებ II თანრიგისა): მძლეოსნობაში, სპორტულ ტანვარჯიშში, კალათბურთში, ფერხბურთში, ფეხბურთში, ხელბურთში, ძალოსნობაში, ცურვაში ან თავისუფალ ჭიდაობაში, აგრეთვე, ქანმრთელობის ცნობა (ფორმა № 286), და გადაიხადონ სწავლებისთვის დაწესებული საფასური. რესპუბლიკის რაიონების მცხოვრებნი უზრუნველყოფილი იქნებიან საერთო საცხოვრებლით. სწავლება მათემატიკაში ქართულ ენაზე. ჩატარდება პრაქტიკული მეცადინეობები ტანვარჯიშში, მძლეოსნობასა და ცურვაში. დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება ყოველდღე, 10 საათიდან. მისამართი: თბილისი, ი. ჭავჭავაძის პრ. № 49. ოთახი № 20. ტელეფონი 22-00-76.

თბილისი. საქართველოს ფიზკულტურის კომიტეტის აუზი. 30 მაისი.
სსრ კავშირი — უნგრეთი 3:3 (1:1, 1:1, 0:1, 1:0).
სსრ კავშირი: გულიაევი, დრევალი (გაიტანა 1 ბურთი), პუშკაროვი, უშუდსკი, სემიონოვი, ბარკალოვი, შილოვსკი (2), კოტლინკოვი, სკოპო.
უნგრეთი: ჩერენიკი, ფარაგუ (1), ჩოპუ, კონრადი (1), ბორზი, გაილოვი (1), კანიუა, კოლერი, სერი, დეაი.
მსაჯი — კონტორი (უნგრეთი).

უნგრულმა წყალბურთელებმა ბოლი მატჩი კვლავ სსრ კავშირის ნაკრების სპორტსმენებთან გამართეს. მათ გაი: თვალისწინებს პირველ შეხვედრაში დასაწყისში შეცდომები და ამჟერად უფრო საზრინად, ფრთხილად მოქმედებდნენ. უნგრელები თავიდანვე მჭიდროდ თამაშობდნენ და მეტოქეებს არ აძლევდნენ საშუალებას კარში ზუსტად დაერტყათ.

პირველ ორ პერიოდში ამ ტაქტიკამ მათ სასურველი შედეგი მოუტანა. მესამე პერიოდში კი უმთავრესწოდ დატოვებულმა ფარავუმ კარვად გამოიყენა გოლის გატანის შესაძლებლობა. დარჩენილ დროში საბჭოთა წყალბურთელების უპირატესობა იგრძობოდა, მაგრამ უნგრელებს საიმედოდ ჰქონდათ ჩაქტილი კარის მისადგომები. და მინც, მატჩის მიმდინარეობაში შესანიშნავად დარტყმით კვლავ ადარდნა წონასწორობა. ამრიგად, უნგრელებმა სამი მატჩიდან ერთი მოიგეს, ერთი წააგეს და ერთიც ფრედ დამთავრეს.